

118

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 22 kwietnia 1961 r.

w sprawie wynagrodzenia adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych.

Na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 27 czerwca 1950 r. o ustroju adwokatury (Dz. U. z 1959 r. Nr 8, poz. 41) zarządza się, co następuje:

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Wysokość wynagrodzenia adwokata za wykonywanie czynności zawodowych zależy od rodzaju sprawy, stopnia jej zawikłania oraz nakładu pracy i podlega określeniu na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia.

2. Przekroczenie stawek przewidzianych niniejszym rozporządzeniem powoduje odpowiedzialność dyscyplinarną przewidzianą w art. 87 ustawy o ustroju adwokatury.

§ 2. Wynagrodzenie należy się adwokatowi bez względu na wynik sprawy.

§ 3. Wynagrodzenie należy się adwokatowi za ogół czynności związanych z prowadzeniem sprawy w instancji.

§ 4. Wynagrodzenie adwokata podlega obniżeniu o 30%, jeżeli:

- 1) podstawowym źródłem utrzymania klienta jest renta inwalidzka, starcza lub rodzinna,
- 2) przedmiotem sprawy jest roszczenie klienta pracownika ze stosunku pracy i w sprawach o rentę lub alimenty.

§ 5. 1. W razie nie usprawiedliwionego odwołania pełnomocnictwa lub w razie zrzeczenia się pełnomocnictwa przez adwokata z winy klienta adwokatowi należy się wynagrodzenie za instancję, w której odwołanie nastąpiło, oraz za instancje poprzednie, o ile brał w nich udział.

2. W przypadku przewidzianym w ust. 1 adwokatowi należy się 50% wynagrodzenia, o ile nie występował jeszcze przed sądem.

§ 6. 1. Wysokość wynagrodzenia w granicach stawek przewidzianych w rozporządzeniu określa umowa między kierownikiem zespołu a klientem, a w stosunku do adwokatów nie będących członkami zespołu — umowa między adwokatem a klientem.

2. Jeżeli klientem jest cudzoziemiec dewizowy, a sprawa wymaga szczególnego nakładu pracy lub wiadomości specjalnych, kierownik zespołu może ustalić w umowie wysokość wynagrodzenia wyższą od stawek przewidzianych w rozporządzeniu. W stosunku do adwokata wykonującego zawód poza zespołem o wysokości stawek rozstrzyga w tym przypadku dziekan rady adwokackiej.

3. Wysokość wynagrodzenia za czynności zawodowe przewidziane w rozporządzeniu określa kierownik zespołu adwokackiego, a w stosunku do adwokata wykonującego zawód poza zespołem — dziekan rady adwokackiej, przyjmując za podstawę wynagrodzenie w sprawach o najbardziej zbliżonym charakterze.

4. Kierownik zespołu adwokackiego może w uzasadnionych przypadkach zwolnić klienta w całości lub w części od obowiązku zapłaty wynagrodzenia. Decyzja taka powinna być wydana na piśmie.

5. Wszelkie wpłaty klientów muszą być dokonywane wyłącznie do kasy zespołu. Adwokatowi członkowi zespołu nie wolno pobierać żadnych wpłat bezpośrednio od klienta.

§ 7. 1. Jeżeli wskutek orzeczenia instancji wyższej doszło do ponownego rozpoznania sprawy w pierwszej instancji, adwokatowi należy się 70% zasadniczego wynagrodzenia za ponowne prowadzenie sprawy w tej instancji.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku wznowienia postępowania.

§ 8. Zespoły adwokackie pobierają od klientów tytułem zwrotu kosztów administracyjnych zespołu ryczałt w wysokości 20% ustalonego wynagrodzenia, z tym że 1/3 ryczałtu przekazują Naczelnej Radzie Adwokackiej na Centralny Fundusz Szkolenia Aplikantów Adwokackich. Naczelna Rada Adwokacka pod koniec każdego roku kalendarzowego przedstawia Ministrowi Sprawiedliwości sprawozdanie ze sposobu wykorzystania i stanu Funduszu.

§ 9. 1. Adwokatowi należy się zwrot wydatków poniesionych w związku z prowadzeniem sprawy.

2. W razie wyjazdu do innej miejscowości na zlecenie klienta adwokatowi należy się oprócz wynagrodzenia zwrot kosztów przejazdów i noclegów oraz diety wynoszące 50 zł za każdy rozpoczęty dzień. W razie wyjazdu do innej miejscowości w kilku sprawach koszty przejazdów, noclegów i diety dzieli się stosunkowo.

3. Adwokatowi, który ma siedzibę poza miejscem stałego zamieszkania, nie należą się koszty przejazdu, noclegu i diety za czynności dokonane w miejscowości zamieszkania i w miejscowości, w której ma siedzibę.

§ 10. Przy zasądzeniu kosztów procesu od przeciwnika (art. 97 kpc) i ustalaniu wysokości kosztów postępowania karnego (art. 448 lit. h kpk) sąd nie jest związany co do wysokości wynagrodzenia umową zawartą między kierownikiem zespołu lub adwokatem a klientem i w granicach stawek określonych w rozporządzeniu ustala koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony.

Rozdział II.

Wynagrodzenie w sprawach cywilnych.

§ 11. 1. W sprawach cywilnych majątkowych podstawą obliczenia wynagrodzenia adwokata jest wartość przedmiotu sprawy, a w postępowaniu egzekucyjnym — wartość egzekwowanego roszczenia, chyba że przepis szczególny stano-

wi inaczej. W razie zmiany w toku postępowania wartości stanowiącej podstawę obliczenia wynagrodzenia bierze się pod uwagę wartość zmienioną poczynając od instancji następnej.

2. Wynagrodzenie adwokata wynosi przy wartości przedmiotu sprawy:

- 1) do 1.000 zł — od 100 zł do 150 zł,
- 2) od 1.000 zł do 2.000 zł — od 120 zł do 300 zł,
- 3) od 2.000 zł do 10.000 zł:
za pierwsze 2.000 zł — od 200 zł do 400 zł,
od nadwyżki za każde rozpoczęte 500 zł — 25 zł,
- 4) od 10.000 zł do 30.000 zł:
za pierwsze 10.000 zł — od 600 zł do 1.100 zł,
od nadwyżki za każde rozpoczęte 1.000 zł — 20 zł,
- 5) ponad 30.000 zł:
od pierwszych 30.000 zł — od 1.000 zł do 1.500 zł,
od nadwyżki za każde rozpoczęte 5.000 zł — 100 zł,
jednakże nie więcej niż 2.000 zł.

§ 12. Wynagrodzenie adwokata w sprawach o eksmisję wynosi:

- 1) z pomieszczeń mieszkalnych — od 200 zł do 300 zł,
- 2) z pomieszczeń użytkowych — od 300 zł do 600 zł,
- 3) z nieruchomości — od 500 zł do 1.000 zł.

§ 13. 1. Wynagrodzenie adwokata wynosi w sprawach:

- 1) o rozwód — od 500 zł do 1.500 zł,
- 2) o unieważnienie małżeństwa — od 500 zł do 1.000 zł,
- 3) o stwierdzenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa — od 300 zł do 450 zł,
- 4) o pozbawienie, ograniczenie, zawieszenie lub przywrócenie władzy rodzicielskiej, przysposobienie dziecka — od 200 zł do 300 zł,
- 5) o ustalenie ojcostwa, zaprzeczenie ojcostwa, unieważnienie uznania dziecka, wydanie dziecka i rozwiązanie przysposobienia — od 200 zł do 500 zł,
- 6) o ubezwłasnowolnienie — od 300 zł do 450 zł,
- 7) o uznanie za zmarłego lub stwierdzenie zgonu, zezwolenie na zawarcie małżeństwa, ustalenie lub unieważnienie aktu stanu cywilnego — od 200 zł do 300 zł,
- 8) o sprostowanie aktu stanu cywilnego — od 100 zł do 150 zł,
- 9) o zezwolenie na dokonanie czynności prawnej bez zgody drugiego małżonka lub o odebranie współmałżonkowi prawa zarządu majątkiem wspólnym — od 250 zł do 500 zł,
- 10) o zniesienie ustawowej wspólności majątkowej małżonków — od 400 zł do 600 zł,
- 11) o udzielenie zezwolenia na dokonanie czynności prawnej dotyczącej majątku osoby pozostającej pod władzą rodzicielską, opieką lub kuratelą albo o wyznaczenie kuratorów — od 100 zł do 150 zł.

2. Stawki określone w ust. 1 pkt 1, 2 i 5 obejmują również wynagrodzenie od roszczeń majątkowych dochodzonych łącznie w sprawie.

§ 14. Za prowadzenie spraw z zakresu prawa rzeczowego i prawa o księgach wieczystych zasadnicze wynagrodzenie adwokata wynosi:

- 1) w sprawach o stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości i praw rzeczowych ograniczonych lub wygaśnięcie tych praw przez przedawnienie oraz o umorzenie hipoteki — 50% zasadniczego wynagrodzenia, obliczonego od wartości prawa,
- 2) w sprawach o ustanowienie służebności gruntowej — od 200 zł do 400 zł,
- 3) w sprawach o wpis w księdze wieczystej lub o złożenie dokumentów do zbioru dokumentów — od 100 zł do 200 zł,
- 4) w sprawach o zniesienie współwłasności — 30% zasadniczego wynagrodzenia obliczonego od wartości udziału współwłaściciela zastąpionego przez adwokata.

§ 15. Za prowadzenie spraw z zakresu prawa spadkowego wynagrodzenie adwokata wynosi:

- 1) w sprawach o zabezpieczenie spadku, dokonanie spisu inwentarza, wyjawienie przedmiotów majątku spadkowego, nakazanie złożenia testamentu, zabezpieczenie zapisu — od 100 zł do 150 zł,
- 2) w sprawach o stwierdzenie praw do spadku — od 300 zł do 450 zł,
- 3) w sprawach o dział spadku — 70% zasadniczego wynagrodzenia obliczonego od wartości udziału spadkowego uczestnika zastąpionego w postępowaniu.

§ 16. Zasadnicze wynagrodzenie adwokata wynosi:

- 1) w sprawach o rozgraniczenie, ochronę zakłóconego lub przywrócenie utraconego posiadania — od 400 zł do 800 zł,
- 2) w sprawach o uznanie zapisu na sąd polubowny za nieważny i o uchylenie wyroku sądu polubownego — od 200 zł do 400 zł,
- 3) w innych sprawach z zakresu postępowania niespornego, rejestrowego — od 100 zł do 200 zł,
- 4) upadłościowego i układowego — od 300 zł do 450 zł.

§ 17. Za prowadzenie sprawy w danej instancji należy się 50% wynagrodzenia, jeżeli sprawa toczyła się w postępowaniu nakazowym lub upominawczym, a nie doszło do rozprawy.

§ 18. 1. Za prowadzenie sprawy w postępowaniu rewizyjnym należy się adwokatowi 50% wynagrodzenia, a jeżeli nie prowadził sprawy w I instancji — 75% wynagrodzenia; w obu przypadkach — nie mniej niż 150 zł.

2. Za prowadzenie sprawy w postępowaniu zażalenio-
wym wynagrodzenie adwokata wynosi 25%, a jeżeli nie prowadził sprawy w I instancji — 50% wynagrodzenia, nie mniej jednak niż 100 zł.

§ 19. 1. Za prowadzenie sprawy egzekucyjnej wynagrodzenie adwokata wynosi 50% przy egzekucji z nieruchomości lub przez zarząd przymusowy, a przy egzekucji innego rodzaju — 30% wynagrodzenia.

2. Za sprawy ze skarg na czynności komornika — od 100 zł do 200 zł.

Rozdział III.

Sprawy administracyjne.

§ 20. Za prowadzenie sprawy w postępowaniu administracyjnym wynagrodzenie adwokata za każdą instancję wynosi:

- 1) w sprawach podatkowych — według stawek podanych w § 11 od kwestionowanej sumy podatkowej,
- 2) w sprawach administracyjnych z zakresu praw majątkowych o określonej wartości — według stawek podanych w § 11 od wartości przedmiotu sporu,
- 3) w sprawach lokalowych — od 200 zł do 300 zł,
- 4) w innych sprawach — od 150 zł do 300 zł.

§ 21. W sprawach rentowych w postępowaniu sądowym wynagrodzenie adwokata za każdą instancję oblicza się według stawek podanych w § 11, przyjmując jako wartość przedmiotu sprawy roczną sumę dochodzonego roszczenia.

Rozdział IV.

Sprawy karne.

§ 22. W sprawach karnych wynagrodzenie adwokata za obronę wynosi:

- 1) przed sądem powiatowym w trybie uproszczonym i przyspieszonym — od 150 zł do 300 zł,
- 2) przed sądem powiatowym w trybie zwykłym — od 300 zł do 600 zł,
- 3) przed sądem wojewódzkim jako drugą instancją — od 250 zł do 500 zł,
- 4) przed sądem wojewódzkim jako pierwszą instancją — od 500 zł do 1.000 zł,
- 5) przed sądem wojskowym jako pierwszą instancją — od 350 zł do 700 zł,
- 6) przed Sądem Najwyższym i Najwyższym Sądem Wojskowym — od 500 zł do 1.000 zł.

§ 23. W sprawach, w których rozprawa trwa dłużej niż jeden dzień, dolicza się za każdy następny dzień trwania rozprawy 20% wynagrodzenia.

§ 24. Za ogół czynności w dochodzeniu lub śledztwie wynagrodzenie adwokata wynosi od 100 zł do 300 zł.

§ 25. 1. Przepisy §§ 22—24 mają odpowiednie zastosowanie do wynagrodzenia adwokata za czynności w charakterze pełnomocnika pokrzywdzonego, powoda cywilnego lub oskarżyciela prywatnego.

2. Jeżeli adwokat jest pełnomocnikiem kilku osób, ogólne wynagrodzenie nie może przekraczać więcej niż o 50% wynagrodzenia zasadniczego.

§ 26. Za obronę w sprawie karnej kilku osób należy się wynagrodzenie od każdej z nich.

§ 27. Wynagrodzenie należy się również adwokatowi wyznaczonemu z urzędu, chyba że został ustanowiony obrońcą oskarżonego, który nie może bez uszczerbku dla utrzymania siebie i rodziny ponieść kosztów obrony. Okoliczność tę stwierdza się w zarządzeniu ustanawiającym adwokata z urzędu.

§ 28. Wynagrodzenie adwokata za obronę w drugiej instancji obniża się o 30%, o ile nie sporządził środka odwoławczego.

Rozdział V.

Wynagrodzenie za czynności nie związane z prowadzeniem sprawy.

§ 29. Za czynności jednorazowe nie związane z prowadzeniem sprawy przez adwokata wynagrodzenie wynosi:

- 1) za udzielenie porady lub za sporządzenie pisma upominawczego — 60 zł, a jeżeli czynność była połączona ze zbadaniem akt, ksiąg wieczystych lub rejestrów — od 90 zł do 180 zł,
- 2) za sporządzenie pozwu, aktu oskarżenia lub zażalenia — 20% wynagrodzenia, nie mniej jednak niż 100 zł,
- 3) za sporządzenie rewizji lub wniosku o złożenie rewizji nadzwyczajnej lub o wznowienie postępowania — 30% wynagrodzenia za postępowanie rewizyjne, nie mniej jednak niż 150 zł,
- 4) za sporządzenie opinii prawnej — od 200 zł do 400 zł,
- 5) za sporządzenie projektu umowy — 50% wynagrodzenia od wartości przedmiotu umowy obliczonego według zasad § 11 ust. 2, nie mniej jednak niż 100 zł,

- 6) za sporządzenie wniosku w sprawach karnych po uprawomocnieniu się wyroku — od 100 zł do 200 zł,
- 7) za sporządzenie innego pisma — 60 zł.

Rozdział VI.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 30. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 sierpnia 1953 r. w sprawie wynagrodzenia adwokatów za wykonywanie czynności zawodowych (Dz. U. z 1953 r. Nr 40, poz. 176 i z 1956 r. Nr 25, poz. 117).

§ 31. Przepisy rozporządzenia stosuje się również do spraw będących w toku w dniu jego wejścia w życie, jednakże przepisy dotychczasowe stosuje się aż do zakończenia sprawy w instancji.

§ 32. Rozporządzenie wchodzi w życie w 14 dni po jego ogłoszeniu.

Minister Sprawiedliwości: *M. Rybicki*